

★ Met recht van spreken

Aan de westelijke rand van het stadscentrum ligt Annadal, een markant en toch sober complex dat als ziekenhuis een belangrijke rol speelde in vele Maastrichtse levens. Bijna elke stadsgenoot van boven de veertig jaar herinnert zich nog wel de lange betegelde gangen, die typische geur en de zachte galm die nog het meest aan een klooster deed denken. Die associatie is niet toevallig: het Burgerlijk Ambestuur had in 1933 besloten tot uitbreiding van het ziekenhuis op de hoek van de Abtstraat en de Calvariestraat. Deze bevond zich op de plaats van het voormalige klooster Calvarienberg waar ooit de zusters van Sint-Annadal een teruggetrokken leven leidden. Een beetje van de sfeer van die vroegere gangen en ziekenzalen verhuisde in 1950 mee naar het nieuwe complex, al waren de voorzieningen er natuurlijk wel bedui-

dend op vooruitgegaan. De volgende vier decennia zou 'Annadal' dan ook hét ziekenhuis voor Maastricht en omgeving zijn.

Vanaf 1974, bijna een kwart eeuw na de officiële opening van het ziekenhuis, ging er de studie geneeskunde van start; een eerste stap naar het latere Academisch Ziekenhuis Maastricht maar ook naar de oprichting van de universiteit. In 1986 hield het ziekenhuis Sint-Annadal op te bestaan en ging het definitief op in het azM. De medische faculteit, die ooit in Sint-Annadal van de grond was gekomen, was intussen een succes gebleken en behoefde uitbreiding. Bovendien werden de eisen voor een academisch ziekenhuis alsmaar uitgebreid. De oplossing lag voor de hand: er zou een volledig nieuw academisch ziekenhuis worden gebouwd.

In mei 1991 was het Annadal-complex ontruimd en vertrok het ziekenhuis naar Randwyck. Na enkele jaren leegstand werden de gebouwen aangekocht door Muermans B.V. die ook de ontwikkeling van het nieuwe gerechtsgebouw in de voorste helft van het Annadal-complex voor haar rekening nam. Want Annadal had een nieuwe bestemming gevonden. Het justitieel apparaat in Maastricht had niet alleen behoefte aan een modern, maar ook toegankelijker gebouw, de rechterlijke macht in ons land stond aan de vooravond van een verregaande reorganisatie die een geschikt onderkomen eiste.

Architect Gerard Passchier ging aan de slag met het ingewikkelde project. Hij 'zaagde' het voorste deel van het complex van het achterste af en sloopte en herbouwde delen van het gebouw. De voormalige binnen-

tuin werd overkapt met een lichtdoorlatend dak en doet sindsdien dienst als centrale hal van waaruit de zittingzalen bereikbaar zijn. Ook de voormalige kapel werd aangepast en herbergt een bedrijfsrestaurant met daarboven een ruime bibliotheek. Van veraf zichtbaar en het meest in het oog springend is echter de lichtblauwe toren en de speelse, cilindervormige bekroning naar een ontwerp van Joost van der Tooren.

Eind 1994 werd het nieuwe gerechtsgebouw van Maastricht met instandhouding van de oorspronkelijke Delftse School-architectuur opgeleverd. Sindsdien biedt het onderdak aan de rechtbank en het parket van het Arrondissement Maastricht. Het gebouw is in eigendom van de Rijksgebouwendienst en wordt door middel van een gebruikersovereenkomst ter beschikking gesteld aan de rechtbank. Vanuit het gebouw wordt recht gesproken over heel Zuid-Limburg.

Het gebouw kent verschillende gebieden. Zo is er de openbare ruimte, bestaande uit de buitenruimte en de ingang; daarna volgt de centrale hal; de kantoren vormen uiteraard een besloten werkgebied; het werkterrein van de rechter-commissaris is beveiligd en de ruimtes van de parketpolitie en de cellen worden extra beveiligd.

Naast de reguliere zittingzalen telt het complex ook een zogeheten risicozaal. Deze heeft haar ingang om veiligheidsredenen aan de buitenkant van het gebouw. Bovendien is de publieksruimte van de zaal voorzien van kogelvrij glas. In deze zaal worden met name grote opiumwetgevings-, zeden- en geweldsdelicten afgehandeld. De 'nieuwe' rechtbank van Maastricht viert in 2009 al weer vijftien jaar rechtspraak vanuit Sint-Annadal.

